

TILSYNSUTVALGET
FOR DOMMERE

Tilsynsutvalget for dommere har i møte den 11. september 2018 truffet vedtak i

- Sak nr:** 18-054 (arkivnr: 18/722)
- Saken gjelder:** Klage fra A på dommer B ved X domstol
- Utvalgsmedlemmer:** Bjørn Eirik Hansen (leder)
Heidi Heggdal
Ketil Myhre
Svein J. Magnussen
Turid Ellingsen
- Offentlighet:** I medhold av offentlighetsloven § 13 første ledd, jf. forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 1, er private parters navn unntatt fra offentlighet. For øvrig er vedtaket offentlig, jf. offentleglova § 3.
- Vedtak:**
1. Klagen avvises i den utstrekning den gjelder forhold Tilsynsutvalget ikke kan vurdere.
  2. Det foreligger forøvrig ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor dommer B.

Innledning:

Ved brev av 24. mai 2018 har A klaget på dommer B ved X domstol. Klagen gjelder dommeratferd. Klagen er forelagt dommer B, som ved brev av 22. juni 2018 har avgitt uttalelse. Utvalget har videre innhentet uttalelse fra advokatene C og D. Klagen er supplert ved brev av 21. og 27. juni 2018. Sorenskriver E ved X domstol er orientert om klagen og har den 3. juli 2018 avgitt uttalelse.

Saksfremstilling:

Saken gjelder en skiftetvist i et dødsbo hvor klager er en av arvingene. Muntlige forhandlinger ble avholdt den 5. mars 2018. X domstol avsa kjennelse den 27. mars 2018 hvor klagers begjæring ikke ble tatt til følge. Innklagede var dommer i saken.

Klager – A – har i hovedsak vist til følgende:

I retten ble han høyløst uriktig anklaget av motpartens advokat for å lyve og for å ha tatt dokumenter ulovlig ut av dødsboet. Dette hindret ham i å uttale seg. Etter de Etske prinsippene for god dommeratferd skulle dommeren ha hindret slik oppførsel fra motpartens advokat. Dommeren sa ingenting, og viste seg partisk. Dette kommer tydelig frem i kjennelsen, hvor det er uriktige anklager og ærekrenkelser fra dommeren.

Han har sendt et brev til domstolleder hvor han ba om en forklaring, og han har ikke mottatt noe svar på dette.

Forøvrig gjelder klagen innholdet i kjennelsen og faktum i saken.

Innklagede – dommer B – har i hovedsak vist til følgende:

Han forstår klagen slik at klager mener at han burde ha grepet inn overfor motpartens advokat under rettsmøtet, særlig da advokaten konfronterte klager med et av sakens viktige dokumenter. I rettsmøtet stilte advokaten spørsmål til klager om det var han som hadde fjernet nedre del av dokumentet, og spørsmålet opplevdes å være på sin plass. Han deler ikke klagers opplevelse av at advokaten overskred terskelen for akseptabel advokatopptreden. Han oppfattet aldri at advokaten kom med skrik eller høyløst anklager eller opptrådte utilbørlig, ei heller at klager selv ikke kom til orde. Han har vansker med å kunne se at det var noen grunn for inngripen fra hans side, til tross for at relevante spørsmål kan ha følt ubehagelig å besvare.

Han kan ikke forstå hva som skulle tas til inntekt for påstått partiskhet eller se at rettsavgjørelsen eller annet bærer preg av noen ærekrenkende uttalelser slik det påstås.

Prosessfullmektig – advokat C – har i hovedsak uttalt følgende:

Rettsaken forløp som normalt, og dommeren opptrådte normalt. Han observerte intet som skulle tilsi kritikk mot dommerens håndtering av saken.

Prosessfullmektig – advokat D – har i hovedsak uttalt følgende:

Han har ingen merknader eller kommentarer til klagen inngitt av hans klient.

Tilsynsutvalget for dommere ser slik på saken:

Tilsynsutvalget legger til grunn at saken er klar for realitetsbehandling. Partene er orientert om retten til å forklare seg muntlig for utvalget, men ingen av dem har bedt om å få avgi forklaring, jf. domstolloven § 238 annet ledd. Tilsynsutvalget har ikke funnet grunn til å pålegge noen av partene å forklare seg for utvalget.

Tilsynsutvalget for dommere kan treffe vedtak om disiplinærtiltak dersom en dommer forsettlig eller uaktsomt overtrer de plikter som stillingen medfører, eller for øvrig opptrer i strid med god dommerskikk, jf. domstolloven § 236 første ledd.

En viktig begrensning i utvalgets myndighet følger av bestemmelsen i domstolloven § 236 fjerde ledd, hvor det er bestemt at utvalget ikke kan vurdere forhold som kan brukes som grunnlag for anke eller gjenåpning. Dette gjelder for eksempel innsigelser mot dommerens beslutninger i forbindelse med saksbehandlingen, prosessledelsen eller innvendinger mot selve rettsavgjørelsen. Det er uten betydning om ankeadgangen er benyttet eller ikke.

Klagen gjelder for en stor del misnøye med dommerens bevisvurdering og konklusjon, i kjennelsen av 27. mars 2018. Klager har herunder anført at kjennelsen er ugyldig, at alt i kjennelsen stort sett er feil, at det ikke foreligger bevis bortsett fra de han har lagt frem, at bevisene blir lagt ut som fabrikkerte av dommeren og at dommerens tolking er diffus. Dette er forhold som kan brukes som ankegrunn og som utvalget derved ikke kan vurdere. Denne delen av klagen må avvises.

Klager har videre anført at dommeren var partisk og at kjennelsen inneholder uriktige anklager og ærekrenkelser. Han har også anført at motpartens advokat i rettsmøtet høylytt anklaget ham for å lyve og for å ha tatt dokumenter ulovlig ut av dødsboet. Klager anfører at det er i strid med de etiske prinsipper at dommeren ikke grep inn overfor dette.

Dette er forhold som utvalget kan vurdere.

I forarbeidene til domstolloven kap. 12, er det nærmere beskrevet hva som skal være retningsgivende for utvalgets vurdering av dommeratferd. Det er en viktig rettesnor for Tilsynsutvalget om det er påvist forhold som er egnet til å svekke tilliten til domstolene og dommerne, jf. Ot.prp. nr. 44 (2000-2001) side 174.

Tilsynsutvalget har lagt til grunn i sin praksis at det må være påvist konkrete forhold, f.eks. i form av krenkende utsagn eller annen klanderverdig opptreden fra dommerens side, for at utvalget skal kunne reagere med disiplinærtiltak.

Anførselen om at motpartens advokat opptrådte klanderverdig under rettsmøtet den 5. mars 2018 støttes ikke av de øvrige opplysninger i saken. Dommeren har opplyst at han ikke opplevde det slik at motpartens advokat opptrådte utilbørlig. Motpartens advokat har opplyst at rettsaken forløp slik disse pleier å forløpe. Klagers advokat har opplyst at han ikke har merknader eller kommentarer til klagen. Det kan på denne bakgrunn ikke legges til grunn at motpartens advokat opptrådte på en slik måte at dommeren skulle ha grepet inn.

Anførselen om at dommeren var partisk synes å være begrunnet i at dommeren ikke grep inn overfor motpartens advokat og dommerens vurdering av bevisene i saken. Til dette skal det bemerkes at dommerens bevisvurdering faller utenfor det utvalget kan vurdere og at utvalget ikke har funnet det sannsynliggjort at dommeren hadde noen foranledning til å gripe inn overfor motpartens advokat. Det foreligger for øvrig ingen opplysninger som underbygger at dommeren har opptrådt partisk.

Anførselen om at kjennelsen inneholder uriktige anklager og ærekrenkelser er ikke nærmere underbygget av klager. Kjennelsen inneholder heller ingen formuleringer som er egnet til å underbygge klagers anførsel.

Tilsynsutvalget kan på denne bakgrunn ikke se at de forhold som er anført fra klagers side er sannsynliggjort. Det er derved ikke grunnlag for å konkludere med at dommer B har opptrådt i strid med god dommerskikk.

Etter dette finner utvalget ikke grunnlag for å reagere med disiplinærtiltak overfor dommer B.

Tilsynsutvalget for dommere fatter etter dette slikt enstemmig

vedtak:

1. Klagen avvises i den utstrekning den gjelder forhold Tilsynsutvalget ikke kan vurdere.
2. Det foreligger forøvrig ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor dommer B.